

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-1-132
Karar Sayısı : **15-36/535-169**
Karar Tarihi : 09.09.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER : Burak SAĞLAM, Hakan EREK, İbrahim KUŞÇU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Aksa Malatya Doğalgaz Dağıtım A.Ş.'nin doğalgaz iç tesisatlarında temperlenmiş dökme boru bağlantı parçalarının kullanımını zorlaştırmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına yönelik alınan 18.03.2015 tarih ve 15-12/159-72 sayılı Kurul kararının yeniden değerlendirilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 03.08.2015 tarihinde giren başvuru üzerine düzenlenen 03.09.2015 tarih ve 2014-1-132/BN sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda; anılan Kurul kararının yeniden değerlendirilmesine gerek olmadığı ve başvurunun reddedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Rekabet Kurumu kayıtlarına 31.12.2014 tarih ve 7491 sayı ile giren gizlilik talebi bulunan başvuruda; Aksa Malatya Doğalgaz Dağıtım A.Ş.'nin (MALATYAGAZ) doğalgaz iç tesisatlarında temperlenmiş dökme boru bağlantı parçalarının kullanımını zorlaştırmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı iddia edilerek MALATYAGAZ hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamında gerekli incelemelerin yapılması talep edilmiştir.
- (5) Başvuru Rekabet Kurulunun 29.01.2015 tarih ve 15-05/66 sayılı toplantısında görüşülerek dosya konusu iddialara yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca hazırlanan 09.03.2015 tarih ve 2014-1-132/ÖA sayılı rapor ise Kurul'un 18.03.2015 tarih ve 15-12/159-72 sayılı toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına oybirliği ile karar verilmiştir.
- (6) Öte yandan, Kurum kayıtlarına 03.08.2015 tarih ve 3639 sayı ile giren başvuruda anılan Kurul kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 11. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde yeniden değerlendirilmesi talep edilmiştir. Başvuruda bu talebe gerekçe olarak;
 - 18.03.2015 tarih ve 15-12/159-72 sayılı Kurul kararında, ilgili coğrafi pazar Türkiye kabul edilerek hakim durum değerlendirmesi yapıldığı, oysa doğalgaz piyasası mevzuatı ve doğalgaz dağıtımının tabiatı gereğince Türkiye genelinde bir ilgili coğrafi pazardan söz edilemeyeceği, Malatya'da mukim tüketicilerin doğalgaz temin etmek için başka bir ilin dağıtım şirketiyle anlaşma yapmak imkanına sahip olmadığı gibi doğalgaz iç tesisat

projeleri açısından da, başka bir ilin dağıtım şirketinden ya da doğalgaz dağıtımıyla iştigal etmeyen bir teşebbüsten denetim hizmeti alamayacakları, nitekim 24.09.2014 tarih ve 14-35/682-299 sayılı Rekabet Kurulu kararında Başkent Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.'nin (BAŞKENTGAZ) görevli olduğu dağıtım bölgesinde tekeli olduğu dikkate alınarak değerlendirme yapıldığı, bu bağlamda MALATYAGAZ'a ilişkin olarak hakim durum değerlendirmesinin de Malatya ili özelinde yapılması gerektiği,

- 18.03.2015 tarih ve 15-12/159-72 sayılı Kurul kararında hatalı bir şekilde MALATYAGAZ'ın hakim durumda olmadığı sonucuna ulaşıldığından şikayet konusu fiillere ilişkin bir değerlendirme yapılmadığı, hakkında önaraştırma yapılan teşebbüsün beyanlarıyla yetinildiği, bu durumun rekabet ihlali şüphesini ortadan kaldırmaya yeterli olmadığı, ayrıca MALATYAGAZ'ın doğal gaz iç tesisatı alanında faaliyeti olmadığı belirtilmekle beraber bu alanda düşük de olsa herhangi bir geliri olup olmadığının tespitinin yapılmadığı

ifade edilmektedir.

- (7) Öncelikle, 15-12/159-72 sayılı Kurul kararına ilişkin olarak hazırlanan 09.03.2015 tarih ve 2014-1-132/ÖA sayılı önaraştırma raporunda İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafı çerçevesinde, dosya konusu iddialar bakımından bir ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmasına gerek olmadığı belirtilmekle beraber, doğal gaz iç tesisatında kullanılan boru bağlantı parçalarının Türkiye'nin her yerinde doğal gaz iç tesisatı faaliyeti gerçekleştiren firmalara satılabilmesi nedeniyle dosya kapsamında ilgili coğrafi pazarın Türkiye olduğunun düşünüldüğü ifade edilmiştir. Şikâyetçinin de bu boru bağlantı parçalarının bir imalatçısı olduğu, üstelik Ankara ilinde üretim faaliyetini gerçekleştirip, Malatya iline ve tüm Türkiye'ye satış yapabildiği dikkate alındığında, doğal gaz iç tesisatında kullanılan boru bağlantı parçalarının imalatı ve satışı bakımından yapılacak bir coğrafi pazar tanımının, doğalgaz dağıtımının yapıldığı bölge ile sınırlı kalmayacağı ve bu bağlantı parçalarının satılabilirdiği coğrafya dikkate alınarak yapılması gerektiği açıktır.
- (8) Bu konuyla bağlantılı olarak başvuruda bahsi geçen diğer bir husus, 24.09.2014 tarih ve 14-35/682-299 sayılı BAŞKENTGAZ kararında coğrafi pazar Ankara ili kabul edilerek BAŞKENTGAZ'ın görevli olduğu dağıtım bölgesinde doğal gaz dağıtım faaliyeti bakımından tekeli olduğunun kabul edildiği, MALATYAGAZ kararında ise coğrafi pazarın Malatya ili yerine Türkiye kabul edilerek hatalı bir değerlendirme yapıldığıdır. Doğal gaz dağıtım faaliyeti bakımından pazarın yerel olarak belirlenmesi gerektiği açıktır, bununla birlikte MALATYAGAZ kararında başvurunun odak noktası doğal gaz dağıtım faaliyeti değil, satışı tüm Türkiye'ye yapılan doğal gaz iç tesisatında kullanılan boru bağlantı parçalarıdır. Kaldı ki, MALATYAGAZ kararında, MALATYAGAZ'ın doğalgaz iç tesisatı alanında herhangi bir faaliyeti, dolayısıyla satışı bulunmadığı belirtilmişken, BAŞKENTGAZ kararında şikâyete konu altyapı ve servis hattı işletmecisi ile BAŞKENTGAZ'ın aynı ekonomik bütünlük içinde olduğu tespiti yapılmıştır.
- (9) Ayrıca doğal gaz iç tesisatı faaliyetinde, ilgili şehir içi doğal gaz dağıtım şirketi, doğal gaz tesisatı alanında faaliyet gösteren sertifikalı şirketler ve iç tesisatın yapımında kullanılan parçaları imal eden firmalar olmak üzere üçlü bir yapılanma mevcuttur. Bu yapılanmada, iç tesisat yapımı ile uğraşan şirketler, ihtiyaç duydukları parçaları, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından getirilen standartlarla uyumlu olmak kaydıyla, bu parçaları üreten herhangi bir şirketten satın alabilmektedir. BAŞKENTGAZ ve MALATYAGAZ kararı içerik olarak bahsi geçen bu üçlü yapılanmanın farklı seviyelerine ilişkin olması sebebiyle de doğrudan karşılaştırılabilir özellikte olmayıp, BAŞKENTGAZ kararında bir bölgede iç tesisat yapımı ile iştigal eden şirketler başvuruya konu edilmiş iken, MALATYAGAZ kararında tüm Türkiye'ye satış yapabilen, ilgili dağıtım bölgesinde faaliyet gösterme zorunluluğu bulunmayan boru bağlantı parçası üretimiyle iştigal eden şirket başvuruya konu edilmiştir.

- (10) Diğer yandan başvurunun tekrar değerlendirilmesi talebine yönelik olarak ileri sürülen, şikâyet konusu fiillere ilişkin bir değerlendirme yapılmadığı yönündeki iddianın da geçerliliği bulunmamaktadır. Nitekim 15-12/159-72 sayılı Kurul kararına esas teşkil eden 09.03.2015 tarih ve 2014-1-132/ÖA sayılı önaraştırma raporunda, MALATYAGAZ yetkililerinin, patent dirsek gaz parçalarının gaz sızdırmazlık özelliği nedeniyle daha güvenli olması sebebiyle tercih edildiği, temperlenmiş demirden boru bağlantı parçalarının dişli elemanlar olması nedeniyle kurulum esnasında MALATYAGAZ personelinin kurulumu nezaret etmesini gerektirdiği, söz konusu durumun da bu parçaların operasyon maliyetini patent dirsek parçalara göre daha yüksek hale getirdiği yönündeki ifadelerine yer verilerek, MALATYAGAZ'ın söz konusu güvenlik ve maliyet gerekçeleriyle temperlenmiş dökme boru bağlantı parçaları yerine patent dirsek boru bağlantı parçalarının kullanımını tercih ve teşvik etmesinin rekabeti kısıtlama niyeti taşımadığı kanaatine ulaşılmıştır. Dolayısıyla yapılan incelemede şikâyet konusu fiiller ve gerekçeleri de incelenmiş, fakat nihayetinde bu fiillerin güvenlik ve maliyet gerekçeleriyle gerçekleştirildiği ve rekabeti kısıtlama niyeti taşımadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (11) Yukarıda belirtilenler ışığında, dosya kapsamında yapılan başvuruda 18.03.2015 tarih ve 15-12/159-72 sayılı Kurulumuz kararında yer alan tespit ve değerlendirmeler dışında söz konusu kararı etkileyebilecek ya da değiştirebilecek nitelikte yeni bir bilgi veya belgeye yer verilmediği, bu bağlamda anılan kararda herhangi bir düzeltme ya da değişiklik yapılmasına yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Aksa Malatya Doğalgaz Dağıtım A.Ş.'nin doğalgaz iç tesisatlarında temperlenmiş dökme boru bağlantı parçalarının kullanımını zorlaştırmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak tesis edilen 18.03.2015 tarih ve 15-12/159-72 sayılı Rekabet Kurulu kararında herhangi bir düzeltme ya da değişiklik yapılmasına yer olmadığına; bu nedenle 2577 sayılı İYUK'un 11. maddesi kapsamında yapılan başvuruya konu talebin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.